

Čtyři klíčové zlomy v následujících třech letech mohou zásadně změnit politicko-společenský systém Evropy

Tisková zpráva

13. 10. 2016

Think-tank Evropské hodnoty představuje závěry výzkumného projektu Scénáře vývoje politicko-bezpečnostního prostředí z pohledu ČR: 2016–2019. Veškeré dokumenty najdete v elektronické podobě na www.evropskehodnoty.cz/scenare

V rámci předpokládaného světového vývoje v následujících třech letech analytici think-tanku identifikovali sedm aktérů na poli světové i evropské politiky, jejichž jednání bude mít zásadní vliv na českou politickou scénu mezi lety 2016–2019. Jde o **Německo, Francii, USA, Rusko, Polsko a z nadstátních, resp. nestátních aktérů Evropskou komisi a Islámský stát.**

„V období nejbližších několika let očekáváme nejkomplicovanější vývoj politického, společenského a bezpečnostního prostředí v Evropě za poslední dvě dekády. Zlomové události týkající se těchto aktérů mohou zásadně destabilizovat institucionální prostředí zemí Evropské unie a České republiky,“ říká Radko Hokovský, ředitel think-tanku Evropské hodnoty.

Pro každého z těchto aktérů byly určeny zlomové události v daném časovém období a možné pravděpodobnosti scénářů, podle kterých se budou odehrávat. Dále byly definovány **čtyři klíčové zlomy, tzv. systémové „game-changers“ čili události, které v případě naplnění mohou zásadně změnit společensko-politické prostředí v celé Evropě¹:**

1. Prezidentka Marine Le Pen dává definitivní ránu evropské integraci (pravděpodobnost naplnění 40 %)
2. Ruská agrese zničí legitimitu NATO a zapříčiní appeasement v Česku (pravděpodobnost naplnění: 30 %)
3. Nekontrolovaná masová migrace zapříčiní politickou implozi některých evropských států (pravděpodobnost naplnění: 60 %)
4. Západoevropští demokratičtí lídři politicky prohrají boj s islamismem (Pravděpodobnost naplnění: 60 %)

¹ Scénáře jsou demonstrativní a nelze je považovat za nejpravděpodobnější prognózu přesného vývoje, nýbrž jako projekci možných praktických dopadů, se kterými je potřeba při tvorbě národních bezpečnostních plánů počítat. Fakticky se žádný z nich nemusí naplnit, nebo se může naplnit jejich kombinace, a to v různé míře.

„Těmto nepříznivým scénářům, jak potvrzuje i konsensus většiny odborníků, kteří se účastnili výzkumného projektu, se musí Evropa a Česká republika za každou cenu vyhnout nebo být již nyní připravena na zmírnění jejich dopadů,“ říká Radko Hokovský a pokračuje:

„Považujeme za nezbytné, aby především politické elity činily systematické kroky, které povedou k snižování polarizace společnosti a k udržitelnosti ekonomické a bezpečnostní stability, aby však především nepodceňovaly externí a interní hrozby, jejichž existence posiluje nedůvěru vůči tradičním politickým stranám a liberálně demokratickým institucím.“

Co se metodologie týče, dokument je vypracován na základě průběžných analýz a prognóz na základě poznatků v rámci výzkumu užívajícího metodu „Delphi“. Výzkum zapojuje české experty z akademické, státní i nevládní sféry a procentuální odhady vývoje jsou průměrem odhadů všech zapojených odborníků. Výzkumu se aktivně účastnilo 15 respondentů z českých akademických, bezpečnostních a zpravodajských institucí, což je standardní poměr při studiích prováděných metodou Delphi. Kromě vstupů respondentů autoři odkazují rovněž na různé studie, akademické práce, sociologické průzkumy a další bibliografii třetích stran.

Na dnešní tiskové konferenci byl rovněž prezentován dokument, ve kterém vzhledem k očekávanému a předpokládatelnému vývoji politicko-bezpečnostního prostředí v letech 2016–2019 think-tank Evropské hodnoty předkládá **deset základních tezí pro přípravu bezpečnostního systému České republiky**.

Text identifikuje **čtyři zásadní hrozby pro životní a strategické zájmy ČR**:

- A) Kinetické hrozby agresivních autoritářských režimů (další fyzická agrese Ruské federace, zaměřená přímo proti spojencům Česka)
- B) Masová neřízená migrace ze třetích zemí (propuknutí rozsáhlé migrační vlny, případně i násobně větší, než byla ta z roku 2015)
- C) Islámský extremismus a terorismus (útoky uvnitř Evropy, včetně možnosti zásahu na území ČR)
- D) Nepřátelské vlivové a dezinformační operace agresivních zahraničních aktérů na českém území, včetně kyberhrozeb (zejména ze strany Ruské federace, dále Číny a Islámského státu / globálního islamistického hnutí)

„Současný bezpečnostní systém České republiky je na tyto hrozby zásadně nepřipraven. Proto je potřeba, aby příští vláda (s předpokládaným termínem vládnutí 2017–2021) připravila zásadní reformu bezpečnostního systému České republiky,“ říká Jakub Janda, zástupce ředitele think-tanku Evropské hodnoty.

„České ozbrojené síly jsou silně podfinancovány a současná koaliční dohoda o navyšování rozpočtu na obranu je nejenže nedostatečná, ale ani není naplňována. Česká armáda musí

být politickou reprezentací budována jako sbor schopný zasahovat nejenom při obraně spojenců, ale i při obraně teritoria České republiky,“ dodává Janda.

„Bezpečnostní systém České republiky musí být připraven na migrační vlnu velkého rozsahu, jejíž zhmotnění je v následujících letech reálné,“ říká Radko Hokovský. „Součástí reakce státu by měly být jak trénovaná reakce bezpečnostních institucí, tak připravené a procvičované koordinace rozhodovacího procesu a komunikace s obyvatelstvem.“

Hrozbám spojeným s nekontrolovanou migrací se budeme věnovat na druhém ročníku konference HOMEAFFAIRS – Internal Security Forum Prague, která se koná od 2. do 4. listopadu v Praze. Více informací najdete na webu www.homeaffairs.cz.

Kontakty:

- *Pro komentáře je k dispozici Radko Hokovský, Ph.D., ředitel think-tanku Evropské hodnoty, na telefonu +420 775 031 108, nebo mailu hokovsky@evropskehodnoty.cz.*
- *Pro otázky spojené s metodologií můžete kontaktovat také Vladimira Bízika (+421 908 601 188, bizik@evropskehodnoty.cz).*
- *S dotazy týkajícími se hybridních hrozeb spojených s aktivitami Ruské federace kontaktujte Jakuba Jandu, zástupce ředitele think-tanku Evropské hodnoty a vedoucího programu Kremlin Watch (+420 775 962 643, janda@evropskehodnoty.cz).*